

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΦΘΟΡΑΣ

"Ανεξάρτητα από όσα λέγονται στην Βουλή ή σε δηλώσεις και από όσα γράφονται στον Τύπο, οι περισσότεροι πολιτικοί θέλουν να θεωρούνται πρόσωπα ιερά, προ των οποίων πρέπει να υποχωρεί η δικαστική λαβίδα."

Μιλώντας για τα φαινόμενα της διαφθοράς και το ρόλο της δικαιοσύνης στην αντιμετώπισή τους, θα πρέπει να υπενθυμίσω και υπογραμμίσω εκ προοιμίου ότι κάθε κοινωνία, και ιδιαιτέρως η ελληνική, παραδειγματίζεται από τη συμπεριφορά της πολιτικής και πνευματικής ηγεσίας της.

Είναι μάταιο να αναζητούμε ηθικές ευαισθησίες και ευθύνες από απλούς ανθρώπους όταν εξέχοντες πολιτικοί, προκειμένου να δικαιολογήσουν τα αδικαιολόγητα αποκτήματά τους, καταφεύγουν σε εξώφθαλμα δημόσια ψεύδη, που υποτιμούν τη νοημοσύνη του μέσου κοινωνικού ανθρώπου. Όταν καθηγητές πανεπιστημίου, κατά τεκμήριο πνευματικοί άνθρωποι, εκδίδουν ψευδείς βεβαιώσεις περί τού ότι πλέον από 100 νέοι είναι καρκινοπαθείς, τυφλοί και κωφάλαλοι, προκειμένου να διευκολύνουν τη μεταγραφή τους από ξένα Πανεπιστήμια -με το αζημίωτο βέβαια και σε βάρος των άλλων πτωχών φοιτητών- μετά δε την αποκάλυψη της πράξεώς τους επιτυγχάνουν με νόμο την παραγραφή του αδικήματος. Όταν η πολιτεία εγκαταλείπει τους δικαστές και δίδει στους νεοδιοριζόμενους αποδοχές σχεδόν νυχτοφύλακος, εξαναγκάζοντάς τους έτσι να καταφεύγουν στην εκδίκηση αγωγών τους και να εμφανίζονται ότι ευλογούν τα γένια τους, με αποτέλεσμα τη φθορά τους κύρους τους, για την οποία με προθυμία μοχθούν τα ΜΜΕ. Όταν, τέλος, καταδικασθέντες για σκανδαλώδη αδικήματα επιβραβεύονται με βουλευτικά και άλλα αξιώματα και γίνονται και τιμητές των άλλων.

Θα μου επιτρέψετε επομένως να επεκταθώ και στη γενικότερη θέση της δικαιοσύνης και τη μεταχείρισή της από την νομοθετική και εκτελεστική εξουσία, που αποτελούν προϋπόθεσεις για να διαδραματίσει τον προσήκοντα ρόλο της.

1. Τα όρια δικαιοδοσίας της Δικαστικής εξουσίας, που προβλέπεται και προστατεύεται με τα άρθρα 87 έως 100 του Συντάγματος, διαγράφονται στις ίδιες διατάξεις και στις σχετικές όμοιες του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, του Ποινικού Κώδικα και Ειδικών νόμων. Βασικές διατάξεις για το θέμα μας είναι εκείνες του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας (άρθρα 36,38,40 και 42) που υποχρεώνουν:
  - ο την Εισαγγελική αρχή να κινήσει αυτεπάγγελτα την ποινική δίωξη, ύστερα από αναφορά ή μήνυση ή άλλη είδηση, ότι διαπράχθηκε αξιόποινη πράξη,
  - ο κάθε δικαστή, ανεξαρτήτως βαθμού, να συντάξει έκθεση και να τη διαβιβάσει στον αρμόδιο εισαγγελέα, όταν κατά τη διάρκεια πολιτικής ή ποινικής δίκης ανακύπτει γεγονός που μπορεί να χαρακτηριστεί έγκλημα διωκόμενο αυτεπαγγέλτως, αν σύμφωνα με το νόμο δεν μπορεί να το δικάσει ο ίδιος αμέσως, και
  - ο τους απλούς ιδιώτες, στις συγκεκριμένες περιπτώσεις που προβλέπονται από το νόμο, αν αντιληφθούν οι ίδιοι αξιόποινη πράξη που διώκεται αυτεπαγγέλτως, να τη αναγγείλουν στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών ή σε οποιονδήποτε ανακριτικό υπάλληλο. Είναι φανερό ότι η Εισαγγελική αρχή πρέπει να κινείται αυτεπάγγελτα όταν καταγγέλλεται μια αξιόποινη πράξη από τον Τύπο ή τα ηλεκτρονικά ΜΜΕ.

2. Το Σύνταγμα θεσπίζει και διασφαλίζει τη λειτουργική και προσωπική ανεξαρτησία των δικαστών για την απρόσκοπτη άσκηση των καθηκόντων τους. Όμως η προσωπική ανεξαρτησία των δικαστών, όσο και αν κατοχυρωθεί από το Σύνταγμα και τους άλλους νόμους του Κράτους, εξαρτάται από την αγωγή, την παιδεία, την καλλιέργεια, το ήθος, τον χαρακτήρα και γενικώς από την ψυχική συγκρότηση του δικαστή, αλλά και από την ευαισθησία, τις παραδόσεις και τις αντιλήψεις του κοινωνικού του περιγύρου. Αν ο δικαστής είναι γεννημένος ανεξάρτητος άνθρωπος και σέβεται τον εαυτό του, παραμένει ανεξάρτητος και ανεπηρέαστος, όσο και αν η νομοθετική ή η εκτελεστική εξουσία επιδιώκουν να κάμψουν την ανεξαρτησία του. Και αντίθετα, αν έχει εύθραυστο χαρακτήρα, δειλία ή χλωμή αντίληψη της αποστολής του, όσο και αν κατοχυρωθεί νομοθετικώς η ανεξαρτησία του, θα σπεύσει να αναζητήσει την προστασία και εύνοια των ισχυρών της ημέρας. Τούτο επιβεβαιώνεται και με όσα συμβαίνουν στις κατά τεκμήριο υψηλής παιδείας και ήθους κοινωνικές ομάδες των καθηγητών ανωτάτων πνευματικών ιδρυμάτων και των ανωτάτων στελεχών της Εκκλησίας, όπου, παρά την από τη νομοθεσία και τα πράγματα ύπαρξη όλων των προϋποθέσεων της ανεξαρτησίας, όχι σπάνια παρατηρούμε να ευδοκιμεί η απροσχημάτιστη επέμβαση της πολιτικής εξουσίας.

Οι περισσότεροι πολιτικοί θέλουν να θεωρούνται πρόσωπα ιερά...

3. Στην πατρίδα μας δυστυχώς η εκτελεστική εξουσία δεν μπορεί να σεμνύνεται για κοσμία διαγωγή. Αν και ισότιμη, κατά το Σύνταγμα, με τη δικαστική εξουσία, με έκδηλη δυσφορία δέχεται πάντοτε στην πράξη τον έλεγχο της δικαιοσύνης, την οποία ενίοτε εκλαμβάνει ή μεταχειρίζεται ως θεραπευίδα των επιδιώξεών της. Ο πολιτικός κόσμος, ενώ όταν είναι στην αντιπολίτευση διακηρύσσει ότι η δικαιοσύνη είναι φρούριο της Δημοκρατίας και μάχεται για τη διασφάλιση της ανεξαρτησίας της και την θεσμοθέτηση μέτρων προστασίας της, αντίθετα, όταν γίνεται Κυβέρνηση, λησμονεί τις επαγγελίες του, θεωρεί τη δικαιοσύνη ως καλό αγωγό των επιθυμιών του, καταγγέλλει αυτήν ως "Κράτος δικαστών", όταν οι δικαστικές αποφάσεις δεν συμφωνούν με αυτές, και δεν διστάζει να υποστηρίξει ότι δικαστήριο είναι μόνο ο δήθεν "κυρίαρχος λαός", δηλαδή το ευεπίφορο στην προπαγάνδα του ανώνυμο πλήθος των ψηφοφόρων του κόμματος που εκάστοτε κυβερνά, στη φωνή και κρίση του οποίου οφείλουν να συμμορφώνονται τα δικαστήρια. Την αυτή περίπου τακτική ακολουθούν κατά κανόνα και τα ΜΜΕ, ανάλογα με την πολιτική θέση που έχουν και τα συμφέροντα που επιδιώκουν. Με τα δεδομένα αυτά είναι φανερό ότι στην Ελλάδα οι δικαστές αντιμετωπίζουν μύριες δυσκολίες και δυσχέρειες κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Δυσχέρειες που τους παρακωλύουν ενίοτε να πράξουν εκείνο το οποίο υπαγορεύει εκάστοτε η φωνή της συνείδησής τους και ο νόμος.

Στην πατρίδα μας έχουμε ιστορικά παραδείγματα σεβασμού της Δικαιοσύνης και των αποφάσεών της, όπως είναι εκείνα του Σωκράτη και του Κολοκοτρώνη, που συμμορφώθηκαν στις άδικες αποφάσεις του Δικαστηρίου της πατρίδας τους, αλλά και αυτού του Τυράννου Πεισιστράτου, προδρόμου του Περικλέους και ηγέτη της Αθηναϊκής Πολιτείας επί 30 έτη, ο οποίος δεν αρνήθηκε να δικαστεί από το Δικαστήριο του Αρείου Πάγου, όταν κατηγορήθηκε για ανθρωποκτονία. Εν τούτοις, στη σύγχρονη εποχή, δυστυχώς, μόνο αντίθετα παραδείγματα υπάρχουν.

Ανεξάρτητα από όσα λέγονται στην Βουλή ή σε δηλώσεις και από όσα γράφονται στον Τύπο, οι περισσότεροι πολιτικοί θέλουν να θεωρούνται πρόσωπα ιερά, προ των οποίων πρέπει να υποχωρεί η δικαστική λαβίδα. Δεν ανέχονται να δώσουν λόγο στη δικαιοσύνη, θεωρούν δε εαυτούς υπεράνω του νόμου και εκδηλώνουν ιερή αγανάκτηση, αν ένας δικαστής, κατά την άσκηση των καθηκόντων του, αποτολμήσει να εκφράσει δυσμενή κρίση σε βάρος τους. Απόδειξη τούτων αποτελεί και το γεγονός ότι με τον προσφάτως ψηφισθέντα νόμο περί ευθύνης Υπουργών προβλέπεται τέτοια πλειοψηφία για την παραπομπή, που περίπου εξασφαλίζει το ακαταδίωκτο και την ατιμωρησία των μελών της Κυβέρνησης. Όμοια απόδειξη αποτελεί και το γεγονός, ότι στη Βουλή επιδεικνύεται ένα συντηχιακό πνεύμα

αλληλοϋποστήριξης, με αποτέλεσμα, η πλειοψηφία των βουλευτών να αρνείται την άρση της βουλευτικής ασυλίας, ακόμη και για ατιμωτικές πράξεις, που διαπράχθηκαν προ της εκλογής ως βουλευτή του διωκόμενου πολιτικού. Είναι χαρακτηριστικό και εξοργιστικό το παράδειγμα επαρχιώτη βουλευτή, κατηγορούμενου για απιστία αντικειμένου δισεκατομμυρίων σε βάρος συνεταιριστικής οργανώσεως, για τον οποίο η Βουλή δις αρνήθηκε να δεχθεί το αίτημα της αρμόδιας εισαγγελικής αρχής, για άρση της ασυλίας του. Η τακτική αυτή, που δεν είναι άγνωστη και σε κάποια άλλα κοινοβούλια Ευρωπαϊκών χωρών, πλήττει καίρια το κύρος του πολιτικού κόσμου και γενικώς του κοινοβουλευτισμού στη συνείδηση των πολιτών, δημιουργεί δε έντονα συναισθήματα αποκαρδίωσης και αγανακτήσεως.

Είναι αλήθεια πως η άδεια της Βουλής είναι αναγκαία για την περιφρούρηση του κοινοβουλευτικού λόγου και έργου, καθώς και των πολιτικών αποφάσεων και ενεργειών της κυβερνήσεως. Από του σημείου αυτού όμως, μέχρι της τακτικής της γενικής αρνήσεως της Βουλής να άρει τη βουλευτική ασυλία ακόμα και για πράξεις ατιμωτικές του κοινού ποινικού δικαίου, υπάρχει μεγάλη απόσταση.

Η διαφθορά ενισχύεται και από την τακτική της νομοθετικής εξουσίας

Με αυτές τις συνθήκες είναι αυτονόητο ότι ο ρόλος της δικαιοσύνης στην πάταξη της διαφθοράς είναι περιορισμένος και προβληματικός. Το πρόβλημα δε επιτείνεται και από το γεγονός ότι τυχόν συμμετοχοί των Υπουργών κατηγορούνται και δικάζονται μόνο μαζί με τον Υπουργό, κατά την παρ. 2 του άρθρου 2 του προσφάτως ψηφισθέντος νόμου περί ευθύνης Υπουργών. Αντιθέτως, ο ρόλος της δικαιοσύνης μπορεί να είναι περισσότερο αποτελεσματικός στην πάταξη της διαφθοράς των στελεχών της διοικήσεως και των οργανισμών του δημοσίου τομέα, καθώς και των συμμετόχων τους. Αλλά και στις περιπτώσεις αυτές συνήθως κινητοποιούνται κομματικοί μηχανισμοί, υπό την προστασία των οποίων τελούν οι διωκόμενοι, και παρεμβάλλουν εμπόδια στο έργο της δικαιοσύνης, ιδιαιτέρως όταν δεν υπάρχει πολιτική αγωγή. Και δεν είναι σπάνιες οι περιπτώσεις που παρατηρεί κανείς μια οργανωμένη προσπάθεια εκμηδενίσεως ή εξουδετερώσεως των αποδεικτικών στοιχείων. Καθημερινώς σχεδόν καταγγέλλονται καταχρήσεις, μικρές ή μεγάλες, και παράνομες πράξεις σε βάρος του Δημοσίου ή Δημόσιων Οργανισμών. Η εισαγγελία ερευνά πάντα τις καταγγελίες αυτές. Τουλάχιστον μέχρι το παρελθόν έτος αυτό συνέβαινε, πιστεύω δε ότι έτσι γίνεται και σήμερα. Κατά κανόνα, αν δεν έχει προηγηθεί κάποια διοικητική εξέταση, που επιβάλλει να διαταχθεί τακτική ανάκριση ή προανάκριση, διατάσσεται προκαταρκτική εξέταση, για τον έλεγχο της αληθείας των καταγγελλομένων. Με την έναρξη όμως της εξετάσεως δραστηριοποιούνται περιεργοί μηχανισμοί συγκαλύψεως των διαπραχθέντων, που επικουρούνται όχι σπάνια και από τον Τύπο. Αποτέλεσμα τούτων είναι ελάχιστες περιπτώσεις να φθάνουν στο ακροατήριο ποινικού δικαστηρίου. Στο αποτέλεσμα αυτό, συμβάλλει ίσως και το γεγονός ότι οι Έλληνες -αν και φιλοκατήγοροι ή στην επεικέστερη περίπτωση καχύποπτοι- επιδεικνύουν ευκολία όχι μόνο στην υιοθέτηση κατηγοριών, αλλά και στην απολάκτισή τους και την αγιοποίηση των διωκόμενων ποινικώς συμπολιτών τους, όταν φθάνουν στα δικαστήρια.

Το έργο της δικαιοσύνης όμως είναι δυνατό να επηρεασθεί ή να θεωρηθεί ότι επηρεάζεται και από άστοχες δηλώσεις εκπροσώπων της πολιτικής εξουσίας στο στάδιο της ανακρίσεως. Για παράδειγμα σας υπενθυμίζω δήλωση του τότε υπουργού Δικαιοσύνης περί της ενοχής κατηγορουμένων ως υπόπτων για τη ληστεία της Τράπεζας Εργασίας, καθώς και πρόσφατη δήλωση του κυβερνητικού εκπροσώπου για τη δολοφονία από άνδρα των ΕΚΑΜ, αξιωματικού της αστυνομίας στην Αλβανία. Ούτε ο πρώτος, ούτε ο δεύτερος edικαιούντο να προβούν στις σχετικές δηλώσεις, εφόσον εκκρεμούσε η ανάκριση. Αυτά τα φαινόμενα σε άλλα κράτη θα ήσαν ασυγχώρητα. Εξίσου κινδυνεύει να επηρεασθεί η δικαιοσύνη από τα ΜΜΕ. Ενώ κατά το άρθρο 38 παρ. 1 και 9 του Νόμου περί Τύπου, όπως ισχύει μετά την παρ. 2 του άρθρου νόμου του ν.2243/94, εάν εκκρεμεί ποινική υπόθεση και μέχρις εκδόσεως τελεσιδίκου αποφάσεως επ' αυτής, απαγορεύεται η δημοσίευση οιασδήποτε κρίσεως ή χαρακτηρισμών που αφορούν είτε τους διαδίκους, είτε την πράξη του κατηγορητηρίου, και

ιδιαίτερα κάθε κριτική ως προς την ενοχή του κατηγορούμενου, με απειλή διοικητικών κυρώσεων και θεμελίωση δικαιώματος αποζημίωσης, ο Τύπος, η τηλεόραση και το ραδιόφωνο καθημερινώς σχολιάζουν τα στοιχεία ενοχής ή αθωότητας κατηγορουμένων, χωρίς να διστάζουν και να εκφέρουν γνώμη και επί της ενοχής τούτων.

Έτσι δημιουργείται ένα μεροληπτικό κλίμα υπέρ ή σε βάρος του κατηγορουμένου που προκαταλαμβάνει και επηρεάζει όχι μόνο την κρίση της κοινής γνώμης, αλλά δυστυχώς κάποτε και εκείνη των αρμοδίων δικαστών. Σας υπενθυμίζω την εποχή της λειτουργίας του Ειδικού Δικαστηρίου για την υπόθεση της Τράπεζας Κρήτης. Μια εποχή κατά την οποία λειτουργούσαν συστηματικά οργανωμένα κέντρα προπαγάνδας και παραπληροφόρησης της κοινής γνώμης, με βαρύγδουπες δηλώσεις εμφανιζομένων ως ειδικών επιστημόνων, που ερμήνευαν κατά το δοκούν τις ερωτήσεις και το ύφος των μελών του δικαστηρίου, με παραδικαστήρια, με επιθέσεις κατά των δικαστών μερίδος των τηλεοπτικών μέσων και του φιλικά προσκείμενου προς τους κατηγορούμενους τύπου, με δηλώσεις των κατηγορουμένων και των μαρτύρων, με οργανωμένες συγκεντρώσεις οπαδών των κατηγορουμένων ή αμειβομένων κεκρακτών που εκραύγαζαν απειλές κατά των δικαστών και συνθήματα υπέρ των κατηγορουμένων και με πολλές άλλες ασχημίες, που διεκδικούν το παγκόσμιο ρεκόρ θρασύτητας και κυνισμού, αποσκοπούσαν δε στην καταπτόση και τον επηρεασμό της δικαστικής συνειδήσεως των δικαστών, αλλά και στη φθορά του κύρους του Δικαστηρίου, ώστε οποιαδήποτε καταδικαστική απόφαση να είναι διαβλητή.

Τα φαινόμενα εκείνα αποτελούν έμπρακτη απόδειξη της νοοτροπίας του πολιτικού κόσμου στην Ελλάδα, αλλά και της δυσκολίας να λειτουργήσουν οι νόμοι, όταν μάχεται ένας ολόκληρος κομματικός μηχανισμός, με θεμιτούς και αθέμιτους τρόπους. Η διαφθορά όμως της ελληνικής κοινωνίας ενισχύεται δυστυχώς και από την ακατανόητη -αν όχι ανήθικη- τακτική της νομοθετικής εξουσίας. Σας υπενθυμίζω τις σκανδαλώδεις και καταφώρως ανήθικες και αντισυνταγματικές διατάξεις α) του άρθρου 45 παρ. 25 του Ν.2172/93, με τις οποίες καταργούνται ακόμη και αμετάκλητες καταδικαστικές αποφάσεις κατά δημοσιογράφων και αποσβέννεται αμετακλήτως επιδικασθείσες αξιώσεις χρηματικής ικανοποίησης λόγω ηθικής βλάβης, και του άρθρου 49 του Ν.2224/94, με την οποία παρεγράφησαν τα εγκλήματα των πρωταγωνιστών των βιαιοτήτων που συνδέθηκαν με την αποκρατικοποίηση της ΕΑΣ. Σας υπενθυμίζω τέλος τις διατάξεις με τις οποίες εκκρεμείς υποθέσεις υπεξαίρεσεως και απιστίας σε βάρος του δημοσίου και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου που είχαν κακουρηγηματικό χαρακτήρα, μεταβαπίσθησαν σε πλημμελήματα με τη μέθοδο της αύξησης του αντικειμένου της πράξης σε ποσό άνω των 50.000.000. Αποτέλεσμα της αδικαιολόγητης τακτικής αυτής του Έλληνα νομοθέτη, ήταν να παύσει από τα αρμόδια δικαστήρια η ποινική δίωξη λόγω παραγραφής και κατά κατηγορουμένων που είχαν ομολογήσει την πράξη τους. Σε ένα μάλιστα δικαστήριο των Πατρών τούτο έγινε υπό την έκδηλη οργή και αποδοκιμασία του ακροατηρίου με την κραυγή "αίσχος-αίσχος"!

Απαιτείται πολιτική βούληση

Αλλά τι να πει κανείς για την αχαράκτηριστη και ανεξήγητα επεικική συμπεριφορά του Έλληνα νομοθέτη έναντι της κοινωνικής μάλιστα του εμπορίου ναρκωτικών ουσιών, όταν, με το νέο νόμο 2408/1996, αδιακρίτως και ανεξαρτήτως ποσότητας, χαρακτηρίζει ως πλημμέλημα την πώληση, καλλιέργεια, κατοχή και μεταφορά ναρκωτικών ουσιών από τοξικομανείς. Και μάλιστα χωρίς να θεσμοθετεί έναν αδιάβλητο τρόπο διαπιστώσεως της τοξικομανίας, αν και είναι γνωστή η ευκολία με την οποία είναι δυνατό να προμηθευτούν βεβαίωση τοξικομανίας οι υπόδικοι κατηγορούμενοι έμποροι ναρκωτικών.

Η όλη στάση της πολιτείας έναντι του κοινωνικού αυτού κινδύνου μπορεί να χαρακτηριστεί από επιπόλαια έως εγκληματική. Και δεν εννοώ μόνο τα φαινόμενα παντελούς ανικανότητας των αρμόδιων αρχών να εμποδίσουν την πώληση των ναρκωτικών στα διάφορα μπαράκια, τα σχολεία και άλλους δημόσιους χώρους που συχνάζουν οι νέοι, ούτε για τις ομολογίες μερικών επωνύμων, ότι κάποτε έκαναν χρήση ναρκωτικών, ομολογίες που εξάπτουν τη

φαντασία των νέων και χαλάνουν την αντίληψη του κινδύνου, ούτε για τους καθημερινούς θανάτους νέων ανθρώπων από τη χρήση ναρκωτικών υπό την αδιαφορία της Αστυνομίας. Ενώ προεχόντως και την παράλειψη ορισμένων νομοθετικών μέτρων που θα μπορούσαν να περιορίσουν το κακό, όπως για παράδειγμα η ιδιαίτερως αυστηρά μεταχείριση εκείνων που εθίζουν νέους στα ναρκωτικά ή πωλούν ή χαρίζουν ναρκωτικά για πρώτη φορά σε νέους που δεν είχαν κάνει ποτέ χρήση αυτών.

Θα ήταν παράλειψη, αν μιλώντας για τη συμπεριφορά του Έλληνα νομοθέτη έναντι των εγκληματιών, παρέλειπα να μνημονεύσω και το γεγονός ότι με το πρόσχημα της αποσυμφορήσεως των φυλακών και για να αποφύγει τις δαπάνες ανεγέρσεως των αναγκαίων σωφρονιστικών καταστημάτων, κατά καιρούς ψηφίζει διάφορες ευεργετικές διατάξεις, όπως είναι η κατάργηση της επικινδυνότητας του κατηγορουμένου ή υφ'όρον απόλυση καταδίκων με τη έκτιση μικρού μέρους της ποινής τους Ρκαι χωρίς την κρίση του Δικαστηρίου αν είναι επικίνδυνοι ή όχιΡ με μόνη τη βεβαίωση του διευθυντή των φυλακών για την συμπεριφορά τους στις φυλακές. Για να γίνουν αντιληπτές οι συνέπειες των διατάξεων αυτών θα σας αναφέρω ότι μόνο από τις φυλακές Λαρίσης απολύθηκαν 36 κατάδικοι για ναρκωτικά με υπόλοιπο ποινής που δεν εκτίθηκε από 1 έως 6 ετών.

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να πω ότι για να είναι αποτελεσματικός ο ρόλος της δικαιοσύνης στην πάταξη της διαφθοράς, πρέπει να λειτουργούν άψογα και άλλοι συναφείς κλάδοι της πολιτείας, ακόμη δε και να ληφθούν ορισμένα θεσμικά, διοικητικά και νομοθετικά μέτρα, τα οποία και άλλοτε έχω υποστηρίξει και για τα οποία απαιτείται πολιτική βούληση.

1. Στο χώρο της δικαιοσύνης:

- Το έργο της ανακρίσεως σε σοβαρές υποθέσεις να ανατίθεται υποχρεωτικώς σε πεπειραμένους δικαστές, ακόμη και με το βαθμό Προέδρου Πρωτοδικών, αφού μάλιστα θα προστεθούν, όπως πληροφορούμαι 30 νέες θέσεις.
- Το έργο της προκαταρκτικής εξετάσεως σε σοβαρές υποθέσεις ή σε υποθέσεις που ενδιαφέρουν το κοινωνικό σύνολο, όπως είναι τα μεγάλα οικονομικά σκάνδαλα, να ανατίθεται υποχρεωτικώς σε πεπειραμένους εισαγγελείς και όχι σε πταισματοδίκες.
- Να επιβληθεί η συνεδρίαση των δικαστηρίων και τις απογευματινές ώρες για να αντιμετωπισθεί το φαινόμενο των συχνών αναβολών ποινικών υποθέσεων, που δημιουργούν καθημερινώς αυξανόμενη συσσώρευση τούτων, με αποτέλεσμα την παραγραφή τους και την εμφάνιση φαινομένων αρνησιδικίας.
- Να θεσμοθετηθεί ιατροδικαστική υπηρεσία που να εδρεύει στις μεγάλες εισαγγελίες, οι δε συλλαμβανόμενοι για εμπορία, κατοχή, καλλιέργεια κ.λπ. ναρκωτικών να οδηγούνται αμέσως μετά την σύλληψή τους προς εξέταση από αυτήν ενώπιον Εισαγγελικού Λειτουργού, ώστε να περιορισθεί στο ελάχιστο ο κίνδυνος της απεριόριστης υπερασπιστικής ψευδούς επικλήσεως της τοξικομανίας από εμπόρους ναρκωτικών.
- Να διαμορφωθούν στις Εισαγγελίες ασφαλείς χώροι φυλάξεως των κατασχομένων ποσοτήτων ναρκωτικών, μέχρι της καταστροφής τους, ώστε να μη φυλάσσονται σε αστυνομικές υπηρεσίες, όπως συμβαίνει σήμερα.
- Να θεσπισθεί περισσότερη διαφάνεια στον τρόπο καταστροφής των κατασχομένων ναρκωτικών, στην ήδη δε λειτουργούσα επιτροπή καταστροφής τούτων, αποτελούμενη από ένα Εισαγγελικό Λειτουργό, ένα Αστυνομικό και το Νομιάτρο, να προστεθεί και ένας χημικός ή φαρμακολόγος, που να διαπιστώνει ότι τα καταστρεφόμενα δια πυρός δέματα, έχουν πράγματι το είδος και την ποσότητα των ναρκωτικών που αναφέρονται στην έκθεση κατασκέσεως τους, και να συντάσσεται περί τούτο ειδικό πρωτόκολλο.
- Να διασφαλισθεί η άμεση εκτέλεση των ποινικών αποφάσεων, ώστε να εκλείψει το σημερινό φαινόμενο των εκατοντάδων χιλιάδων ανεκτέλεστων αποφάσεων σε όλη την επικράτεια.
- Να ιδρυθεί δικαστική Αστυνομία, η οποία να τελεί αποκλειστικώς υπό τις διαταγές του Εισαγγελέα και να αναλάβει τόσο τις επιδόσεις των ποινικών

δικογράφων, ώστε να εκλείψουν τα παρατηρούμενα σήμερα σφάλματα στα επιδοτήρια και οι αναβολές των δικών, όσο και την εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων, ώστε να έχει την ευθύνη του έργου αυτού η Εισαγγελία και να μην εξαρτάται τούτο από τις ενέργειες και την κρίση των αστυνομικών αρχών, και

- ο Να θεσμοθετηθεί τρόπος κατοχυρώσεως της εκτέλεσης των αποφάσεων των Διοικητικών Δικαστηρίων και ιδιαίτερως εκείνων του Σ.τ.Ε.

2. Στο χώρο της Αστυνομίας:

Είναι αυτονόητο ότι η ύπαρξη ικανής και αποτελεσματικής Αστυνομίας βοηθά το έργο της δικαιοσύνης και δημιουργεί αίσθημα ασφαλείας στους πολίτες, που είναι απαραίτητο και για την οικονομική ανάπτυξη του τόπου. Για την αποτελεσματική αστυνόμευση της χώρας όμως πρέπει να ανασυσταθεί το ταχύτερον το Αρχηγείο της Αστυνομίας, με ουσιαστικές αρμοδιότητες και εξουσίες, ώστε να διοικείται η Αστυνομία από τη φυσική ιεραρχία της και να παύσει το ιλαρό φαινόμενο, ο μεν Αρχηγός της Αστυνομίας να είναι απλώς προϊστάμενος του Επιτελείου του Υπουργού, οι επιτελείς της -με εξαίρεση τον Διοικητή της Ασφαλείας- να είναι χωρίς ουσιαστικές αρμοδιότητες, και ο υπουργός Δημόσιας Τάξης, αντί να περιορίζεται στην εποπτεία της Αστυνομίας, την εξασφάλιση των αναγκών μέσω και το νομοθετικό έργο, να μεταβάλλεται σε επιτελάρχη και ντέτεκτιβ, εμφανιζόμενος στον τόπο εγκλημάτων, οι δράστες των οποίων δεν ανακαλύπτονται ποτέ. Το καθεστώς αυτό, που ισχύει από το 1984 και για τη διατήρηση του οποίου ευθύνονται όλες οι μετέπειτα κυβερνήσεις, αποδείχθηκε στην πράξη ότι δεν συμβάλλει στην αποτελεσματικότητα της Αστυνομίας και την πάταξη του εγκλήματος, αλλά μόνον στην εξυπηρέτηση των αναγκών της ρουσφετολογίας του πολιτικού κόσμου, που ενοχοποιείται για την κατάσταση της Αστυνομίας σήμερα στη συνείδηση του λαού.

Με το να έχει ουσιαστική εξουσία στην Αστυνομία, ο πολιτικός προϊστάμενός της δεν είναι δυνατό να αναζητεί ποτέ ευθύνες από την κατ' όνομα μόνο ηγεσία της Αστυνομίας. Αν όμως ο Αρχηγός της Αστυνομίας είχε ουσιαστικές αρμοδιότητες και εξουσίες, θα ήταν αδύνατο να παραμένει στη θέση του πέραν του έτους, χωρίς να έχουν ανακαλυφθεί οι δράστες και οι ηθικοί αυτουργοί ποικιλώνυμων οργανωμένων εγκλημάτων.

3. Τέλος, στο χώρο προασπίσεως της τιμής του πολιτικού κόσμου και των κρατικών λειτουργιών:

το "πόθεν έσχες", το οποίο ορθώς επεξετάθη στους δικαστές, να επεκταθεί και στους εφοριακούς, τους τελωνειακούς ακόμη και στους αστυνομικούς, που υπηρετούν στις υπηρεσίες δίωξης ναρκωτικών, καθώς και στο τμήμα ηθών και λεσχών. Ακούσαμε προ ημερών τον κ. υπουργό Οικονομικών να αφήνει υπαινιγμούς κατά των εφοριακών υπαλλήλων. Την επόμενη ημέρα ακούσαμε στην εκπομπή του Λυκούργου Κομίνη στον ΠΛΑΝΕΤ, ότι υπάρχουν στο Υπουργείο Οικονομικών 2.000 εκκρεμείς πειθαρχικοί φάκελοι κατά εφοριακών, ανενεργείς. Αν αυτό είναι αληθές, διερωτάται κανείς, ποιός εμπαίζει ποιόν. Πάντως, δεν μας ενέπαιξε ο Πρόεδρος του Συλλόγου των εφοριακών υπαλλήλων, που με ωμή ειλικρίνεια μας είπε ότι και οι εφοριακοί είναι μέρος της ελληνικής κοινωνίας με τα ελαττώματά της!

Τέλος, το "πόθεν έσχες" για τους πολιτικούς πρέπει να αποκτήσει ουσιαστικό περιεχόμενο. Δεν είναι δυνατόν να μιλάμε για ειλικρινή πρόθεση προστασίας της τιμής του πολιτικού κόσμου, και όχι για εμπαιγμό, όταν ανατίθεται σε Αντιπρόεδρο της Βουλής, δηλαδή σε κομματικό παράγοντα, η τύχη των δηλώσεων των πολιτικών. Η αρμοδιότητα του Αντιπροέδρου της Βουλής πρέπει να περιέλθει σε Αντιεισαγγελέα του Αρείου Πάγου, οριζόμενο από την Ολομέλεια αυτού, αν θέλουμε να εξασφαλισθούν αντικειμενικές συνθήκες λειτουργίας του θεσμού. Να υπάρχει δε η δυνατότητα συγκρίσεως της σημερινής περιουσιακής κατάστασης των πολιτικών και άλλων υπόχρεων σε δήλωση λειτουργιών και των

στενών συγγενών των, με εκείνη που υπήρχε προ της εισόδου των πρώτων στη Βουλή και προ της εισόδου στον κλάδο των λοιπών.

Και βέβαια ο Αντισταγγελέας του Αρείου Πάγου με τους επικουρούντες αυτόν λειτουργούς να ελέγχουν ουσιαστικώς και αντικειμενικώς, χωρίς φόβο και πάθος, όλες τις δηλώσεις και να μην περιορίζονται μόνο στον έλεγχο των καταγγελιών και αναφορών.

Ας ελπίσουμε ότι η συμμετοχή του κυρίου υπουργού των Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης στην σημερινή Ημερίδα, που αποτελεί και απόδειξη της ευαισθησίας του για το θέμα, θα συμβάλλει στην υιοθέτηση εκείνων τουλάχιστον από τα μέτρα που αναμφισβήτητα δεν έχουν πολιτικό κόστος.

* Το Civilitas.GR και ο «ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ» προτίθενται να απομακρύνουν το κείμενο αυτό από την Ιστοσελίδα τους, εάν η αναδημοσίευσή του προσβάλλει κεκτημένα πνευματικά ή εμπορικά δικαιώματα (info@civilitas.gr)